

Krajcsovics Éva, magyar festőművész képei előtt állva sikerül megragadnom valamit a lebegés tapasztalatának lényegéből. A Hollán Sándor műtermét megidéző képen (*Műterem 1, 2007*) meghagyja a kis ágy tömegét, a tető alól

50 Louise Warren

LEBEGÉS

ből árad a tekintet és valamiféle vele született tudás a pontossága. Történetesen én magam is ismerem Hollán műtermét, s azt gondolom, nem lehetne ennél jobb leképeződése. Krajcsovics Éva megtart valamit a helyek geometrikus tárgyi világából: asztal, ablak, szék, ágy, kert, tető, fotel, és megragad nála valamit abból a jellegzetes tónusból, amelyben ezek a terek elmerülnek s amely átítatja őket. Azt mondhatnánk, hogy magát a látott dolog előérzetét festi, azt amit a forma még visszatart.

Budapesti műtermében, ahol meglátogattam, egymás után tette elém azokat a képeket, amelyeket az olasz reneszánsz és halott édesanyja emléke ihletett. Megkereste nekem azokat a reprodukciókat, építészeti részleteket is, amelyeket felhasznált. A részletek azonban kikerülnek nála eredeti környezetükből, s mindentől megtisztítva ismerjük fel képein a kutat, az oszlopot, vagy a sírkövet. Úgy gondoltam ezekre a festményekre, mint amiket az ember nem mozdít el, mint amik otthagyják nyomukat a falakon.

Krajcsovics Éva festészetének anyaga valami rendkívül illékony dolog, valami végtelenül könnyű dolog, ami annyira légies, mint a por vagy a hajnali fény. Tárgyak, amelyek egy lassított világba kerültek, amelyek ott vannak a lelassultság küszöbén, egy nagy kilégzésben. Ebben a festészetben minden ugyanarra a ritmusra lélegzik és az egységből teremt. Összehangolódik a látott világ, az érzékelt világ és a múltó idő. Krajcsovics Éva képei valóban felidéznek bennünk Leonardo vagy Morandi festményeit, hiszen megszűnik bennünk az idők és korok közötti válaszfal. A hangterjedelmük mindig ugyanaz. Ha nézzük őket, megbizonyosodunk a múltó idő végtelenségéről, ugyanarról végtelenségéről, mint amire ráismerünk a teremtésben.

Elmerülve a képekben – ugyanúgy, mint Hollán Sándor csendéletiben –, ha befogadjuk őket, a tárgyak a lelke még hosszasan ott lebeg bennünk. Nagyon hasonlít ahhoz, ahogy a hőesést érzékeljük, ahogy egy szín elragad bennünket, vagy ahogy egy mondat hosszasan velünk marad. Krajcsovics Éva katalógusában minden oldal meditációra hívó cella, ahol eláll a lélegzetünk.

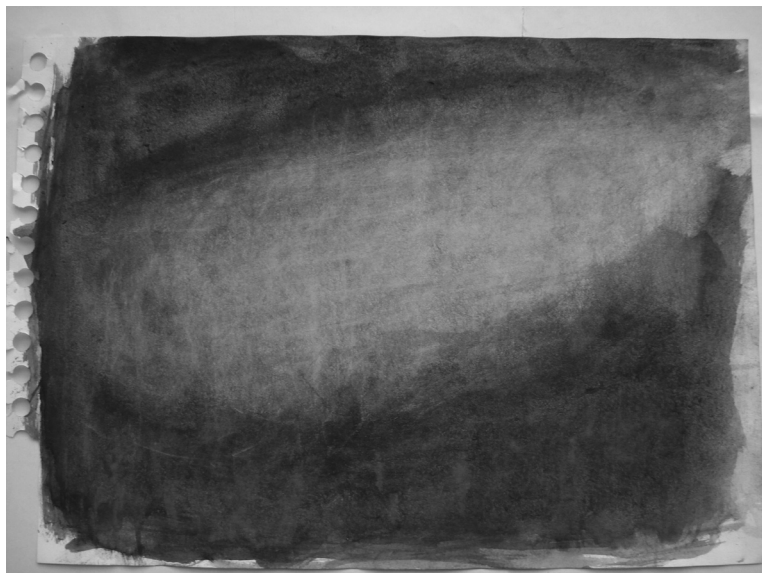
És akkor már nem pusztán egy képet fogadok be, hanem valami eleven dolgot.

Yoko Ogawa szavai jutnak eszembe a *Csend múzeumából*: „Látják, keresem a tárgyat, hogy a lehető legelevenebben és leghűségesebben bizonyítsa a személy fizikai létezését.” Megjelent ez nekem abban a fehér abroszban is, amit Éva az édesanyjától örökölt. Hollán Sándor és Krajcsovics Éva eljutnak tárgyuk csendjéig, és együtt lélegeznek vele. 51

Minden reggel egy nagy utazáshoz hasonló, amelynek célja az, hogy egyesüljünk a tárgyakkal. S ne kívül vagy belül, hanem a folyamatos befogadásban tanuljunk rá egyfajta lebegésre.

(Fordította: Varga Mátyás)

Új Forrás 2012/6 – Louise Warren: Lebegés

A szerző Kanadában él. Eddig tizenöt verseskötete jelent meg, rendszeresen ír képzőművészeti tárgyu esszéket. Ez az írás a 2013-ra tervezett *Apparitions – Inventaire de l'atelier* című gyűjteményben fog megjelenni.